

ODBOROVÝ SVAZ STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

Senovážné náměstí 23, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 222 241; Fax.: + 420 224 142 273
E-mail: statorg@cmkos.cz, <http://statorg.cmkos.cz>

STANOVISKO

k návrhu zákona o státní službě a o změně souvisejících zákonů (zákon o státní službě) – Pracovní verze ke dni 29.5.2014

Zákon o státní službě má za cíl zajistit kvalitní výkon státní správy na dlouhé období do budoucnosti. Má eliminovat stávající negativní vlivy působící ve státní správě. Jedná se zejména o „odpolitizování státní správy“, zajištění její stability a efektivitu bez působení vnějších vlivů, vyplývajících z momentální politické situace, spravedlivý systém odměňování apod. V neposlední řadě má rovněž zajistit „atraktivitu“ státní správy a zájem pracovat v ní jak pro stávající zaměstnance, tak i pro nové. Zákon by měl představovat jasná a závazná pravidla státní služby, představovat „bibli“ státní služby, založené na principech kvalitního zabezpečení základních potřeb požadavků ve prospěch občanů České republiky.

Navazujeme na předchozí stanoviska Odborového svazu státních orgánů a organizací z 5.2.2014, z 21.5.2014 a z 26.5.2014.

K jednotlivým paragrafům pracovní verze:

§ 2 odst. 2

„ ... v bezpečnostním sboru ... „ – *ve kterém sboru nebo ve všech?* Pokud ve všech pak lépe vyjádřit „ ... **v bezpečnostních sborech ... „**

§ 5 odst. 2

Dokud nebude nařízení vlády, stanovující obory služeb, nelze jednoznačně specifikovat skutečné počty zaměstnanců, kteří budou v režimu tohoto zákona. V přímé návaznosti nelze hovořit ani o skutečných nákladech, resp. finanční náročnosti státní služby.

§ 7 odst. 4

V ustanovení deklarováno, která vzdělání se nepovažují za vysokoškolská vzdělání. *Jak bude naloženo se vzděláním, které bylo nostrifikováno?*

§ 9 odst. 1

Poslední věta – *rozumí se tím i osoba, která je ve služebním poměru podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků ozbrojených sborů?* Pak je tato věta nadbytečná v kontextu s § 2, odst. 2. *Nebo je tím myšlen voják z povolání mimo složek uvedených v § 2, odst. 2?*

§ 9 odst. 5

Věta druhá – viz připomínka uvedená k § 9 odst. 1.

§ 9 odst. 7

Ustanovení řeší zastupování představeného, kde se říká, že představený určí jednoho ze svých přímo podřízených. *To znamená bez jeho souhlasu?*

Jedná se o zhoršení postavení státních zaměstnanců oproti ZP (dále jen „ZP“) – zastupování není možné, pokud nebylo uvedeno v pracovní nebo jiné smlouvě.

§ 18

Co znamená „ ... podstatná změna podmínek ... „? V minulosti se u systemizace pod tímto pojmem schovávala zejména plošná snižování počtu zaměstnanců bez ohledu na zpracovávané agendy, nedostatek finančních prostředků, nekonceptční zasahování z pozic „politických“ a nikoliv odborných apod.

Nutno pojem přesně vymezit a specifikovat!!!

§ 21

Řetězení služebního poměru na dobu určitou. Není žádné omezení.

Jedná se o zhoršení postavení státních zaměstnanců oproti ZP.

§ 22

Zavádí se „presumpce viny“!!! Podle čeho se posuzuje???

Jedná se o zhoršení postavení státních zaměstnanců oproti ZP.

§ 23 odst. 2

Na jmenování do služby není nárok, což je v přímém rozporu s ustanoveními § 188, odst. 1 a § 189 odst. 1 tohoto návrhu.

§ 29 odst. 1

Státnímu zaměstnanci v referentské funkci, který ještě nesložil úřednickou zkoušku, přísluší nejnižší platový tarif v platové třídě, do které je zařazen. Vedoucímu oddělení, který rovněž nemá úřednickou zkoušku, se praxe nekrátí, sankcí je pouze dočasné nepřiznání příplatku za vedení (§ 58 zákona). **Uvedené ustanovení je jednoznačně diskriminační.**

§ 29 odst. 2

Zkušební doba uvedena v rozsahu 6 měsíců.

Jedná se o zhoršení postavení státních zaměstnanců oproti ZP (zde zkušební doba 6 měsíců pouze u vedoucích zaměstnanců).

§ 34 odst. 1, písmeno s)

V současné době jsou zaměstnanci, kteří potenciálně budou spadat pod tento zákon, v zastupitelstvech zejména obcí 1. a 2. stupně. U těchto malých obcí je často problém zařadit na kandidátky kvalitní osoby. *Není toto ustanovení diskriminační vůči obcím?*

§ 44 odst. 2

Možnost podřízenosti jednoho státního zaměstnance druhému i přesto, že jsou osoby blízké. Jedná se o nezdůvodněnou výjimku, možnost nerovného zacházení. Přitom § 100 tohoto návrhu se deklaruje, že na zákaz diskriminace ve služebním poměru se použije § 16 a § 17 ZP.

§ 46

Stanovená právní úprava vysílání státních zaměstnanců na služební cestu bez jejich souhlasu, a to i ve dnech pracovního klidu, je výrazným zhoršením oproti ZP.

§ 48 odst. 1

Možnost přeložení, i proti vůli zaměstnance, na dobu 180 dnů v kalendářním roce. *Jedná se o pracovní dny nebo kalendářní dny???*

Jedná se o výrazné zhoršení podmínek státních zaměstnanců oproti ZP (§ 41 ZP je tato možnost max. na 30 pracovních dnů v kalendářním roce! Vzbuzuje dojem „nucených prací – v rozporu s mezinárodními úmluvami).

§ 49

Celá díkce odpovídá zákonu 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který má ovšem zcela jiné postavení!

§ 51 a § 52, odst. 2 v obou §

Výběrová komise je jmenována a odvolávána vládou.

Jak je zajištěna nestrannost a odpoutání od „politických vlivů“ na obsazení rozhodujících pozic na Generálním ředitelství státní služby???

§ 55 odst. 2

Výběrová komise má 4 členy a při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy výběrové komise, kterého jmenuje státní tajemník z těch členů výběrové komise, které jmenoval na návrh příslušného ministra nebo vedoucího Úřadu vlády.

Toto je evidentní snaha o „politizaci“ jmenování náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce!!!

§ 62 odst. 1, písmeno b) a c)

Převedení státního zaměstnance na jiné služební místo bez jeho souhlasu.

Zhoršení podmínek pro státního zaměstnance oproti ZP.

§ 63

Výrazné zhoršení podmínek pro státního zaměstnance oproti ZP (v ZP § 208 upravuje jiné překážky na straně zaměstnavatele, zaměstnanci přísluší plat ve výši průměrného výdělku).

Výrazně zhoršení oproti zákonu 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (zde je taxativně určen plat ve výši 80 %).

§ 66 odst. 1

Jaké překážky??? Nutno specifikovat, nejlépe odkazem na příslušná ustanovení zákona.

§ 67 odst. 1

Viz poznámka k § 9 odst. 7.

§ 67 odst. 2

Kdo bude za státního zaměstnance vykonávat práci, když ji nebude vykonávat v plném rozsahu???

§ 68 odst. 4

Znamená to, že lze zařadit státního úředníka kamkoliv bez jeho souhlasu a za jakoukoliv mzdu bez doplatku v případě jejího snížení???

Výrazné zhoršení oproti stávajícímu pojetí jak ZP, tak i zákonu č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů!!!

§ 72

Poslední věta „... zařadit státního zaměstnance v nižší platové třídě, lze jen s jeho souhlasem ...“. *Proč je díkce § 68 odst. 4 (viz předchozí vyjádření) odlišná???*

§ 74 odst. 4

Skončení služebního poměru.

Díkce odst. 4 je nejen zhoršení postavení státního zaměstnance oproti ZP, ale i oproti zákonu č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

§ 75

Navrhujeme vložit slovo „*nejpozději*“ do 60-ti dnů. Takto je taxativně určeno ukončení služebního poměru na 60 dnů, bez možnosti dohody mezi státním zaměstnancem a služebním orgánem.

§ 77 odst. 1

Pravomocné rozhodnutí o skončení služebního poměru – *jaký orgán má předkladatel na mysli? Soud, služební orgán nebo jiný orgán?*

§ 79 odst. 1, písmeno k)

Viz poznámka k § 9 odst. 7.

§ 79 odst. 1, písmeno l)

Zhoršení podmínek státního zaměstnance oproti ZP.

§ 79 odst. 1, písmeno s)

Pouze v případě, že tento předpis neukládá povinnosti, které jdou nad rámec zákonem stanovených povinností (viz článek 2, odst. 3 a článek 4, odst. 1 Listiny základních práv a svobod – služební předpis není zákon).

§ 85

Krajský úřad přestupek projedná, kdo o něm rozhodne? Také Krajský úřad?

§ 86 odst. 1

Nejsou odděleny kompetence příslušného člena vlády (vedoucího ÚV) a příslušného představeného při ukládání, plnění a kontrole služebních úkolů. V důvodové zprávě se uvádí, že „rozsah pravomoci člena vlády a vedoucího Úřadu vlády dávat státním zaměstnancům příkazy k výkonu služby se nijak nekonkretizuje“.

Uvedené znění navozuje předpoklad přednostního politického řešení služebních úkolů.

§ 87 odst. 1

Proč má na rozpor příkazu s právním předpisem upozorňovat dvakrát?

§ 89 až 99 (Hlava IV. Kárná odpovědnost)

Zhoršení podmínek státního zaměstnance oproti ZP.

§ 103

Služební pohotovost, nařizuje služební orgán bez jeho souhlasu.

Zhoršení podmínek státního zaměstnance oproti ZP.

§ 117 odst. 1

Není řešeno odchodné při skončení pracovního poměru v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání (ZP v § 67 odst. 2 v tomto případě přiznává zaměstnanci odstupné ve výši 12-ti násobku měsíčního průměrného výdělku).

Zhoršení podmínek státního zaměstnance oproti ZP.

Hlava IX – Odměňování státních zaměstnanců.

§ 146 - § 154

Celá díkce této části návrhu zákona staví zaměstnance, kteří by měli spadat pod jeho účinnost od 1.1.2015, do zcela nevýhodné situace oproti ostatním zaměstnancům ve veřejných službách, jejichž finanční prostředky na platy jsou definovány ze strany státního rozpočtu (objem prostředků na platy) a v návaznosti na nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách,

ve znění pozdějších předpisů.

Zásadní výhrady jsou zejména k:

§ 147 odst. 1

Výši platových tarifů a způsob jejich určení stanoví vláda nařízením.

V přímém rozporu s požadavkem odborů, který byl vyjadřován od samého počátku příprav a realizace prací na novele služebního zákona. Trváme na tom, aby v zákoně byly uvedeny základní, nepodkročitelné minimální platové tarify.

§ 147 odst. 2

Katalog prací pro stávající 16-ti třídní systém je v platnosti. Pokud bude převzato do služebního zákona 12 tříd s tím, že první třída ve služebním zákoně odpovídá páté třídě stávajícího systému, není nutné vydávat nový katalog. Po přechodnou dobu je dostačující novelizace nařízení vlády č. 222/2010 Sb., která zohlední proběhlé legislativní úpravy dotčených zákonů (v případě nové činnosti, kterou stávající katalog nepostihuje, jej lze doplnit).

§ 151 odst. 2

Zásadně odmítáme snížení osobního příplatku z důvodu snížení prostředků na platy. Proč budeme v tomto případě provádět poměrně náročné, pravidelné hodnocení zaměstnanců, když „škrtem pera“ ve státním rozpočtu bude přiděleno méně finančních prostředků na platy!!!

§ 161 odst. 2, písmeno j)

Proč se ustanovení o řízení ve služebních věcech nevztahuje na služební hodnocení zaměstnance.

Jedná se o zhoršení pozice státního zaměstnance i oproti zákonu č. 361/2003Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Zcela minimalizuje použití opravných prostředků ze strany zaměstnance v případě, že s výsledky hodnocení nesouhlasí!!!

§ 169

Zvláštní ustanovení o výkonu rozhodnutí. ZP stanoví v § 148 odst. 2 výši a pořadí srážek z příjmu z pracovněprávního vztahu.

Jedná se o zhoršení podmínek státního zaměstnance oproti ZP.

§ 170 odst. 3

Jaký je důvod, že odvolání státního zaměstnance nemá odkladný účinek? V případě pochybení ze strany služebního orgánu, může mít negativní vliv na postavení státního zaměstnance a jeho rodiny!!!

Zdůvodnění stejně jako u § 161 odst. 2, písmeno j).

§ 180 odst. 2

Není uvedeno, že se ZP neuplatňuje. V tomto případě mohou nastat kolizní situace při nutnosti dodržování ZP a současně i služebního zákona.

§ 182 odst. 3

Nesouhlasíme s tím, aby již k 1.7.2015 bylo možné provádět změny schválené systemizace, a to bez stanovení přípustných důvodů a podmínek.

§ 188 odst. 4

I v tomto případě by **mělo** být poskytnuto odstupné stejně jako v případě následujícího odstavce 5. Jedná se o zachování principu rovného zacházení.

Jde opět o zhoršení podmínek státního zaměstnance oproti ZP.

§ 197

Nejsou uvedeny základní principy tzv. „nového systému odměňování“. ***Obecné bezobsažné konstatování o***

změně nevytváří žádnou perspektivu, pouze zvyšuje již tak značnou nejistotu zaměstnanců státní správy.

§ 199

Zde se jedná zřejmě o překlep v datu vystavení služebního průkazu?

ZÁVĚR:

Ve stanovisku k pracovní verzi ze dne 29.5.2014 jsou uvedeny základní připomínky ze strany Odborového svazu státních orgánů a organizací.

Zejména jsme se snažili poukázat na zásadní odlišnosti oproti zákoníku práce a zákonu č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Ze stanoviska jednoznačně vyplývá, že **postavení státních zaměstnanců je výrazně omezeno oproti ostatním zaměstnancům ve veřejných službách, kteří nebudou spadat pod služební zákon. Navíc jsou zde ustanovení, která státní zaměstnance zařazené pod tento zákon přibližují postavení příslušníkům bezpečnostních sborů a dokonce je v porovnání s nimi v některých případech dále znevýhodňují.**

Tento stav naprosto odporuje zadání a představě o služebním zákonu pro civilní zaměstnance spadající pod dikci zákona. *Jakým způsobem, na základě takto postavených podmínek chce předkladatel zkvalitnit, zatraktivnit a zajistit „přliv“ nových kvalitních zaměstnanců do úřadů, v nichž budou zaměstnanci pod tímto zákonem?*

Na druhé straně nejsou nabídnuty žádné „benefity“, ani systém odměňování, které by výrazně zvýšené povinnosti a omezení zaměstnancům zařazeným pod služebním zákonem, alespoň částečně kompenzovaly tyto zvýšené nároky.

Odborový svaz státních orgánů a organizací z uvedených důvodů k pracovní verzi zaujímá následující postoj:

- Stanovit nepodkročitelné minimální platové tarify.
- Příplatek za státní službu, po složení obecné úřednické zkoušky 25 % příplatek za státní službu.
- Závazné stanovení nadtarifní složky platu (zejména osobního příplatku) na základě hodnocení zaměstnance, a to při použití transparentních kritérií, bez možnosti „manipulace“ a „politických“ rozhodnutí o výši prostředků na platy.
- Systemizaci počtu zaměstnanců nesmí „ovlivňovat podstatná změna podmínek“, pokud nebudou tyto jednoznačně specifikovány přímo v zákoně nebo ve služebním předpisu.

Máme opodstatněnou obavu, že v případě přijetí zákona v současné podobě nebudou zajištěny proklamované cíle zvýšeného zájmu o státní službu.

Odborový svaz státních orgánů a organizací musí s politováním konstatovat, že „Pracovní verze ke dni 29.5.2014“ je v této podobě nepřijatelná.

V Praze dne 3. června 2014.

Ing. Jan Rovenský, v. r.
předseda odborového svazu